

Uloga učitelja u primjeni ICT u inkluzivnom obrazovanju

Sandra Vetma, mag.paed.
OŠ Pujanki, Split

ICT U INKLUZIVNOM OBRAZOVANJU

- *Korištenjem ICT u procesu obrazovanja mogu se otkloniti neke značajne prepreke u procesu inkluzije i na taj način u velikoj mjeri unaprijediti kvaliteta obrazovanja i života osoba s različitim vrstama teškoća.*

ICT U INKLUZIVNOM OBRAZOVANJU

- Inkluzivno obrazovanje, koncipirano kao prilagođavanje kompletnoga nastavnog procesa individualnim potrebama učenika u cilju maksimalnog ostvarivanja njihovih sposobnosti, postavlja nove zahtjeve pred obrazovne sustave širom svijeta.

ICT U INKLUZIVNOM OBRAZOVANJU

- Jedan od zahtjeva inkluzivnoga pristupa obrazovanju jest da je obrazovni proces neophodno prilagoditi individualnim obrazovnim potrebama osoba s invaliditetom. Invaliditet je bilo kakvo ograničenje ili nedostatak (koje proizilazi iz hendikepa) sposobnosti za obavljanje neke aktivnosti na način ili u obujmu koji se smatra normalnim.

ICT U INKLUZIVNOM OBRAZOVANJU

- Posebne obrazovne potrebe odnose se kako na privremene, tako i na stalne posebne potrebe u procesu obrazovanja, uključujući posebne potrebe koje su nastale kao rezultat invaliditeta ili kronične bolesti.

ICT U INKLUZIVNOM OBRAZOVANJU

- ICT izuzetno su značajne za osobe s posebnim obrazovnim potrebama, osobito jer smanjuju njihovu socijalnu isključenost i povećavaju participaciju, a na taj način mogu bitno utjecati na poboljšanje kvalitete života osoba s različitim vrstama teškoća.

ICT U INKLUZIVNOM OBRAZOVANJU

- Na međunarodnom planu prepoznato je da se neke značajne prepreke mogu otkloniti korištenjem ICT u procesu obrazovanja, počevši od onih jednostavnijih, kao što su fizičke zapreke, pa sve do složenijih prepreka inkluziji poput onih socijalne, ekonomske i političke prirode.

ICT U INKLUZIVNOM OBRAZOVANJU

OSNOVNE VRSTE HENDIKEPA

Prema dostupnim podacima o zemljama EU (European Agency for Development in Special Needs Education, 2003), iako kategorizacija hendikepa nije identična u svim zemljama, generalno se može govoriti o sljedećim osnovnim kategorijama hendikepa:

- Specifične smetnje u učenju (disleksija, disgrafija, diskalkulija)

ICT U INKLUZIVNOM OBRAZOVANJU

- Oštećenja vida
- Oštećenja sluha
- Kognitivna usporenost
- Pervazivni razvojni poremećaj
- Neurološka i druga kronična oboljenja
- Psihički i psihijatrijski poremećaji
- Poremećaji jezika i govora
- Tjelesna invalidnost

ICT U INKLUZIVNOM OBRAZOVANJU

- ICT mogu se koristiti kao sredstva za nastavu, za učenje, za komunikaciju, za terapiju i dijagnozu po potrebi (Molnár, Radványi & Kovács, 2008). ICT su naročito korisne u podržavanju različitih načina obrade podataka učenika, jer omogućavaju reorganizaciju materijala radi boljega razumijevanja.

ICT U INKLUZIVNOM OBRAZOVANJU

- Neki autori predlažu i korištenje termina e-inkluzije (Abbott, 2007), pri čemu je fokus na tri oblasti i načina upotrebe ICT u obrazovanju hendikepiranih osoba:
 - (a) Tehnologija za treniranje i vježbanje;
 - (b) Tehnologija koja potpomaže učenje;
 - (c) Tehnologija koja omogućava učenje.

ICT U INKLUZIVNOM OBRAZOVANJU

- Postoji široka ponuda pomoćne opreme, koja se naziva "asistivna" ili "pomoćna" tehnologija.

Radi se o posebnim standardiziranim i specijaliziranim kompjuterskim hardverima i softverima ili o dodatnoj opremi koja se koristi u radu s hendikepiranim osobama, a koja za cilj ima unaprijediti njihovo funkcioniranje.

ICT U INKLUZIVNOM OBRAZOVANJU

- Spell-checker/Provjera pravopisa
- Text-to-speech/Tekst u govoru
- Training specific skills - U nastavi specifičnih vještina, kao što su, na primjer, obuka pismenosti i matematike,
- Planning tools/Sredstva za planiranje...

ICT U INKLUZIVNOM OBRAZOVANJU

- Inkluzija počiva na ideji da mogućnosti obrazovanja trebaju biti podjednako dostupne svim učenicima neovisno o njihovim različitostima i da svakom učeniku treba osigurati odgovarajuću mrežu podrške u ostvarivanju svojih potencijala.

ICT U INKLUZIVNOM OBRAZOVANJU

- To postavlja i dodatne zahtjeve u obrazovanju učitelja i nastavnika, kako bi stekli potrebna znanja i kompetentnosti za izmijenjenu ulogu u obrazovanju koja im je dodijeljena. Na tom putu suvremena dostignuća ICT, preko asistivnih tehnologija i e-učenja, mogu biti jedno od »oruđa inkluzije«, čineći mnoge sadržaje i procese dostupnijim za učenje za učenike s različitim vrstama teškoća.

ICT U INKLUZIVNOM OBRAZOVANJU

- Učitelji su prepoznali mogućnosti ICT-a u radu s djecom s posebnim potrebama.
- Prepreke: stavljanje u praksu unatoč obrazovanom kadru, ograničeni pristup tehnologiji..

ICT U INKLUZIVNOM OBRAZOVANJU

- Potrebno je više uključiti ICT u obrazovanju učitelja prije fokusiranja na inkluzivno obrazovanje
- Učitelji trebaju neprestano istraživati i unaprijeđivati svoje ICT mogućnosti da postane dio njihovog cjeloživotnog obrazovanja

ICT U INKLUZIVNOM OBRAZOVANJU

- Učitelji se trebaju osposobiti da izrađuju digitalne materijale prilagodljive učenicima svih sposobnosti.
- Ako dopustite učenicima da uče vlastitim tempom putem ICT-a, učenici će poboljšati svoje samopouzdanje i školske rezultate.

